
УДК 811.161.2

Світлана Очеретянко

головний науковий редактор

Інститут енциклопедичних досліджень НАН України

Півтора місяці чи півтора місяця?

Дробові числівники *півтора*, *півтори*, *півтораста* постали внаслідок певних фонетичних змін та злиття колишніх складених поль + втора, поль + вторы, поль + втора + сѣта. Вони мають відмінкові форми лише Н. і З. відмінків.

Числівник *півтора* поєднується з іменником чоловічого або середнього роду: *півтора круга*, *півтора кілограма*, *півтора відра*, а числівник *півтори* — з іменником жіночого роду: *півтори хвилини*, *півтори гривні*, *півтори тонни*.

Виникають певні труднощі під час вживання цих невідмінюваних числівників з іменниками. Треба пам'ятати, що після числівників *півтора* й *півтори* в називному, родовому та знахідному відмінках іменник виступає у формі **Р. в. однини**: *півтора місяця*, *півтори тонни*, а в давальному, орудному та місцевому відмінках він має відповідні цим відмінкам **форми множини**: *півтора місяцям*, *півтори тоннам*; *півтора місяцями*, *півтори тоннами*; (на) *півтора місяцях*, (на) *півтори тоннах*.

При числівнику *півтораста*, що також є незмінним, іменник незалежно від роду в Н., Р., З. відмінках має форму **Р. в. множини**: *півтораста гектарів*, *півтораста дерев*, *півтораста сторінок*. В інших трьох відмінках, як і у випадку з *півтора*, *півтори*, цей числівник сполучається з відповідними **формами множини** іменників: *півтораста гектарам*, *півтораста гектарами*, (на) *півтораста гектарах*.

Отже, маємо писати *півтора місяця*, а не *півтора місяці*.